

Özgürlük İçin Basın Projesi İkinci Ulusal Konferans Bildirisi: **BASIN VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ, HEMEN ŞİMDİ!**

Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı çerçevesinde Gazeteciler Cemiyeti tarafından hayata geçirilen “Özgürlük için Basın” projesinin ikinci yılı sonuna geldik. Türkiye’nin basın ve ifade özgürlüğü açısından içinde bulunduğu zorlu süreç ülkenin çağdaş demokratik ülkeler arasında hak ettiği yeri alması için acil adımlar atması gerektiğini ortaya koydu.

Basındaki sansür ve oto sansür uygulamaları rutin hale gelmiştir. Gazeteciler kabul edilemeyecek nedenlerle işlerinden çıkarılmıştır. En masum gösteriler orantısız güç kullanılarak bastırılmıştır. Ülke gündeminin en ön sıralarındaki birçok önemli konuda yayın yasakları uygulanmıştır. Türkiye’nin dünyadaki görüntüsünü olumsuz etkileyen sayısız örnekler, demokrasiye gönül veren duyarlı vatandaşları yıl boyunca umutsuzluğa sevk etmiştir

Özgürlük için Basın Projesi Birinci Ulusal Konferans Bildirisinde 2014 yılının zor bir yıl olduğunu tespit ederken, 2015 yılının daha zor geçeceği öngörüsünde bulunmuştuk. Yanılmış olmayı dilerdik, ama maalesef bu yılki gelişmeler öngörümüzü doğruladı. Gazetecilerin yazdıkları haberler yüzünden yargılanması ve hapse atılması, projemizin başlangıcında olduğu gibi, bugün de gündemi oluşturuyor. Türkiye’nin basın özgürlüğü konusu ülkemizin dünyadaki olumsuz imajını etkileyen sorunların başında yer almaya devam etti.

Türkiye’de 2015 yılında iki kez sandık başına gidildi. Seçim, demokrasinin en önemli araçlarından biridir. Ancak ülkemizde bu yılki gelişmeler, ne yazık ki demokrasiden çok anti demokratik uygulamaları akıllarda bıraktı.

Siyasi otoritenin telkinleri sonucu medya kuruluşları basılmıştır. Gazeteciler ve çalışanlar hırpalanarak işyerlerinden zorla atılmış, gözaltına alınmışlardır. Bunların bazıları savcılık talebiyle tutuklanmışlardır. Medya kuruluşlarının sahipliği ve yönetimi tartışmalı yargı kararlarıyla el değiştirmiştir. Basın özgürlüğünün gereği olan haberciliği yaptıkları için gazeteciler tutuklanmıştır. Bu durumlara gerçek demokrasilerde yer yoktur.

Gazetecilere ve anayasal gösteri hakkını kullanmak isteyenlere karşı güvenlik güçleri ve kimlikleri bilinmeyen sivil şahıslar tarafından fiziki ve orantısız şiddet uygulanması kabul edilemez. Gazetecilere, basın kuruluşlarına ve gösteri hakkını kullanan halka uygulanan bu orantısız şiddet; evrensel insan haklarıyla, anayasamızda öngörülen basın ve ifade özgürlüğüyle, demokratik yaşamla bağdaşmaz.

Uzlaşa, hoşgörü yerine şiddet ve dayatmayla sorun çözme yaklaşımı Türkiye’de demokrasiyi sakatlamaktadır. Bu durum dünya kamuoyunda Türkiye’nin demokrasiden uzaklaşmakta olan ülke algısına sebep olmaktadır.

Vatanın ve vatandaşın güvenliğini ve esenliğini korumak devletin ve hükümetin temel görevidir. Ülkemizdeki terörist eylemler; Suruç ve Ankara’daki katliamlar; son olarak Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi’nin katledilmesi gibi, toplumsal barışı tahrip eden olaylar bu görevin gereği gibi yerine getirilmediğini göstermektedir.

Bu görevin yerine getirilmesi beklenirken, toplumu bilgilendirme çabası içindeki gazetecilerin hedef haline getirilmesi kabul edilemez. Anayasamızda yer alan, evrensel basın ve ifade hakkı her geçen gün yeni engellerle karşılaşmaktadır. Gerçek demokrat olan hiçbir vicdan ve sağduyu sahibi bu durumu kabul edemez..

Avrupa Birliği’nin mali desteğiyle Gazeteciler Cemiyetimizce gerçekleştirilen iki yıllık Özgürlük İçin Basın projesinin sonunda bugün yayınladığımız “İfade ve Basın İhlalleri

2014-2015 Raporu” içinde bulunduğumuz bu kaotik durumu yansıtmaktadır. Aynı zamanda demokrasimizi bu çıkmazdan kurtarmak için ne yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Dileğimiz bu raporu ilgili ve yetkililerin dikkate alarak gereğini yapmasıdır.

İfade ve basın özgürlüğü sadece kabul gören fikirler için geçerli değildir. Vurgulamak isteriz ki, kaosun ve hukuksuzluğun yakışmadığı bu güzel coğrafyanın ihtiyacı gerçek demokrasidir. Çağdaş demokrasinin tesisi için basın ve ifade özgürlüğünü engelleyen uygulamalardan acilen vazgeçilmelidir. Bu özgürlüklerin ülkemizde yeşerip büyümesi için gerekli yasal düzenlemeler zaman geçirmeden yapılmalıdır. Türkiye’ye yakışan da budur. Demokratik dünya kamuoyunda, Türkiye demokrasisi sorgulanır hale gelmiştir.

2014’de Anayasa Mahkemesi’nin bireysel başvurulara verdiği kararlarla 22’yer düşen hapisteki gazeteci sayısı, bugün 31’e tırmanmıştır.

2014-2015 döneminde dört yabancı gazeteci sınırdışı edilmiştir. Urfa’da iki Suriyeli gazeteci hunharca katledilmiş, Anadolu Ajansı’nın muhabiri Halep’te öldürülmüş, bir dergi editörü ise İstanbul’da patlamada hayatını kaybetmiştir. Bu arada dört yabancı basın mensubu ülkeden sınırdışı edilmiş, hapisteki gazeteci sayımızsa 31’e çıkmıştır.

2014’de 330, 2015’de 442 olmak üzere iki yılda en az 772 gazeteci işsiz kaldı. Bu rakamlar; “medyada haber olan” işsiz gazetecilerle ilgilidir. Çoğunlukla işten atılmaların, “kol kırılır yen içinde kalır” anlayışıyla haberleştirilmediği dikkate alınır ise iten çıkarılanların “en az” ifadesiyle değerlendirilmesinin nedeni anlaşılacaktır. Erişim engeli açısından da Türkiye her yıl rekor üstüne rekor kırmıştır. 2012’de ülkedeki toplam erişim yasaklı site sayısı 15,092 iken 2014’de 66,244’e ve 2015’de bir kez daha katlanarak 103,877’ye ulaşmıştır.

Bu belirttiğimiz hususlar demokratik rejimimizin içine yuvarlandığı vahim durumu göstermektedir. Türkiye böyle kötü rakamlarla değil güzel demokrasisiyle anılmayı hak eden bir ülke olmalıdır.

Durumu Türk kamuoyuna saygıyla sunuyoruz.

Press for Freedom Project Second National Conference Bulletin:

Freedom for the press and expression, right now!

We have come to the end of the second year of the "Press for Freedom" project, implemented by the Journalists Association in the scope of the European Union "Sivil Düşün" Program. The difficult process in terms of the freedoms of the press and expression in Turkey has shown that urgent steps need to be taken for the country to take its place among the other modern democracies.

Censorship and auto-censorship has become commonplace in the press. Journalists are being fired from their jobs on unacceptable pretexts. The most innocent demonstrations are stamped out using excessive force. Media blackouts have been imposed upon the most important issues concerning the public agenda. Many incidences negatively affecting Turkey's international image have occurred this year, leading those upholding to democratic values to lose hope.

In the statement issued after the First National Conference of the Press for Freedom Project, it was underlined that 2014 had been a difficult year and that 2015 was expected to bring further difficulties. We hoped to be proven wrong, but unfortunately the developments observed throughout the year have confirmed our suspicions. The arrest and trial of journalists due to the news that they have written is as serious an issue today as it was at the beginning of the project. The freedom of the press has continued to be the most significant problem affecting Turkey's international image.

Turkey experienced general elections twice in 2015. Elections are among the most important processes in democracies. However, the most memorable developments in Turkey this year were more anti-democratic than anything else.

Media organizations were raided upon the suggestion of the political authorities. Journalists and employees were mistreated and removed from their offices by force, while some were taken into custody. Many were arrested upon the request of the prosecutors. Media organization ownership and management was seized and changed by controversial judicial decisions. Journalists have been arrested for carrying out their duties and accessing news. Such situations are not tolerated in real democracies.

The use of physical and mostly disproportionate violence by security forces and civilians whose identity is unknown, against journalists and those wishing to use their constitutional right to demonstrate is unacceptable. The use of excessive force against journalists, press organizations and members of the public using their rights to demonstrate is

not reconcilable with universal human rights, the freedoms of the press and expression guaranteed by the Constitution or the principles of democracy.

Turkey's democracy has been crippled by the use of violence and coercion rather than consensus and tolerance. This has led the Turkey to be perceived as a country moving away from democracy in the global arena.

The most basic duty of the state and the government is to ensure the safety and welfare of the country and citizens. Events disturbing the peace of the community such as the massacres at Suruç and Ankara and the murder of Diyarbakır Bar Association President Tahir Elçi show that this duty has not been fulfilled as required.

While this duty remains unfulfilled, it is unacceptable that journalists who have tried to bring information to the public have been made into targets. The universal rights regarding the press and expression, as guaranteed by the Constitution, face new barriers every day. No true democrat could possibly accept this situation.

The "2014-2015 Report of Violations of the Freedoms of the Press and Expression" published by the two year Press for Freedom Project implemented by the Journalists Association with the financial support of the European Union reflects this chaotic situation. At the same time, it shows that needs to be done to save our democracy from this dead end. Our hope is that this report is taken into account and acted upon by the relevant authorities.

The freedom of the press and expression is not only for ideas that are deemed acceptable. We would like to emphasise that the need of this beautiful country is true democracy, not chaos and lawlessness. For the facilitation of modern democracy, practices preventing the freedoms of the press and expression from being exercised must urgently be abandoned. The legislation necessary for these freedoms to bloom and grow in this country must be instituted without delay. This is what Turkey deserves. The reliability of the Turkish democracy has been questioned in the democratic international arena.

With the decisions of the Constitutional Court upon personal applications in 2014, the number of journalists in prison had fallen to 22, which has now risen to 31 once more.

In the period between 2014 and 2015, four foreign journalists have been deported. Two Syrian journalists were savagely murdered in Şanlıurfa, an Anatolian Agency reporter was killed in Aleppo, while a magazine editor died in an explosion in Istanbul. Four foreign journalists were deported and the number of journalists behind bars increased to 31.

In 2014, 330 journalists lost their jobs, while another 442 were fired in 2015, meaning that the total of journalists terminated reached 772. These figures include only journalists whose departure was covered by the media. Considering that many terminations were carried

out without informing the public, we must view the figures above as the absolute minimum numbers. Turkey continued to break records in terms of access restrictions. While the total number of blocked sites in Turkey in 2012, this number ballooned to 66,244 in 2014 and once more to 103,877 websites in 2015.

These developments demonstrate the grave state of our democratic regime. Turkey does not deserve to be described with such negative statistics, but with its exemplary democracy.

We respectfully present the above to the Turkish public.